

Llindar

Emili BOIX-FUSTER

Societat Catalana de Sociolingüística

Em plau una vegada més poder presentar un nou número, el trenta-unè, de la revista de la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS), societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans, de periodicitat anual.

La revista, com és habitual, conté una secció monogràfica i una secció miscel·lània de temes lliures. Enguany els sis articles de la secció monogràfica estan dedicats a l'estandardologia comparada i han estat coordinats amb rigor per Joan Costa (Universitat Pompeu Fabra) i Carla Amorós (Universitat de Salamanca), els quals en fan la introducció corresponent.

En segon lloc, formen la revista cinc articles de la secció miscel·lània i set ressenyes. Clou aquest número una entrevista a Melissa G. Moyer (Universitat Autònoma de Barcelona), que continua la sèrie de «converses sociolingüístiques» de números anteriors, amb Kathryn A. Woolard, Albert Bastardas, Henri Boyer i Francesc Vallverdú.

Al final d'aquest volum afegim les normes d'estil de la revista i la memòria d'activitats de la SOC del 2020.

Com és just i obligat, vull agrair la feina eficaç de Natxo Sorolla (Universitat Rovira i Virgili), com a coordinador de continguts de la revista des de fa molts anys, i de Maria Sabaté (Universitat de Lleida), com a coordinadora de ressenyes. Des d'aquest número 31, els dos, un sociòleg i una antropòloga lingüista, tots dos de gran nivell, passen a formar part del Comitè de Redacció de la revista. Benvinguts! Com sempre, el Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans ha vetllat amb zel i meticulositat per la qualitat lingüística de la revista.

I tanco amb algunes notes editorials. En primer lloc, és de justícia recordar la personalitat humana i científica d'Antoni M. Badia i Margarit, amb motiu de la commemoració del centenari del seu naixement (1920). Si el coneixement avança a les espatlles de gegants, Badia en va ser un. Romanista de formació, va saber apropar-se a la sociolingüística i la va impulsar amb una gran capacitat de treball. Recordem, per exemple, entre moltes altres iniciatives i obres seves, que Badia va ser primer president del que aleshores era anomenat *Grup Català de Sociolingüística*, precedent de l'actual SOCS, i president del Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana,

de gran contingut sociolingüístic. Badia, parafrasejant un llibre seu, va saber combinar o es va veure obligat a combinar la ciència i la passió.

En segon lloc, vull fer esment de la jubilació recent de Joan Melià, professor a la Universitat de les Illes Balears, que fou dinàmic i coratjós director de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears. Gràcies per la molt bona feina feta.

En tercer lloc, unes notes, no per periodístiques, menys importants. Quan estic a punt d'enllestir aquestes línies llegeixo a *La Vanguardia* (16 de juny de 2020) la decisió del Tribunal Suprem espanyol contra l'ús del català en les comunicacions entre «las autonomías del mismo ámbito lingüístico» perquè (s'argumenta) no tenen competència en les comunicacions interterritorials: sols les té l'Estat i aquest imposa el castellà. Com ha escrit un representant de Compromís, el grup valencianista, aquesta decisió «impedeix qualsevol avenç cap a la igualtat lingüística». Tenim aquí, doncs, un exemple claríssim del concepte d'interposició que va proposar Lluís Vicent Aracil fa molts anys. Una interposició que retrata un Estat espanyol ben explícitament castellanitzador, que intenta desintegrar la nostra comunitat lingüística.

D'altra banda, també ens arribava una altra nova preocupant (*Ara*, 17 de juny de 2020): segons l'Informe anual sobre l'estat del català, elaborat per l'ONG Plataforma per la Llengua (caldria detallar-ne la validesa, com sempre), un 51 % dels enquestats (suposem que arreu dels països de llengua catalana) veuen el català, el valencià i el balear com a llengües diferents. I aquest grau de desconeixement i de desintegració interna encara augmenta més entre els joves de 16 a 29 anys, dels quals un 60,9 % comparteixen aquesta visió tan fragmentada de la comunitat lingüística, tot i que teòricament han rebut classes de català en el sistema educatiu.

La sociolingüística catalana aspira a ser tan seriosa i científica com qualsevol altra. Aquesta continuació de l'assimilacionisme de matriu castellana, però, ens força a continuar —seguint una sentència típica de Badia i Margarit— combinant la ciència amb la passió.

La *ciència* per comprendre cada dia millor les ideologies, les competències i els usos lingüístics dels nostres països. Ens calen avaluacions honestes i rigoroses sobre l'estat de la llengua i sobre fins a quin punt els nostres conciutadans volen usar-la i preservar-la.

La *passió* per voler continuar transmetent la llengua històrica del país a les noves generacions i assegurar-li una vida en què tots puguem desitjar-nos un «bon dia» cada dia tranquil·lament sense amenaces adés adés.